

میزان شیوع عفونت های بیمارستانی باکتریال با مقاومت چند دارویی در بیماران بستری شده در بیمارستان بقیه... «عج»

مهدی قربانعلی زادگان^{۱*}، رضا رنجبر^۲، داود اسماعیلی^۳، مسعود حاجیا^۴

۱. کارشناس ارشد میکروب شناسی پزشکی، مرکز تحقیقات بیولوژی مولکولی و محقق مرکز تحقیقات بهداشت نظامی دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «عج».
۲. باکتریولوژیست پزشکی، استادیار مرکز تحقیقات بیولوژی مولکولی دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «عج».
۳. دانشجوی Ph.D باکتری شناسی پزشکی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس و محقق مرکز تحقیقات بیولوژی مولکولی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «عج».
۴. باکتریولوژیست پزشکی، دانشیار مرکز تحقیقات آزمایشگاه های رفرنس ایران

* نشانی برای مکاتبه: تهران، میدان ونک، خ ملاصدرا، دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «عج»، مرکز تحقیقات بیولوژی مولکولی، تلفن و نمابر ۸۸۳۰۹۸۸۳.

صندوق پستی: ۱۹۹۴۵/۵۸۱، gh_mahdi52@yahoo.com

دریافت مقاله: شهریور هشتاد و پنج پذیرش برای چاپ: دی هشتاد و پنج

چکیده

سابقه و هدف: عفونت های بیمارستانی مشکل عمده در پزشکی مدرن و از علل شایع و مهم ابتلاء، افزایش طول مدت بستری، تحمیل و افزایش هزینه های بیمارستانی و بروز مخاطرات بهداشتی و مرگ و میر محسوب می گردند. هدف از مطالعه حاضر تعیین میزان شیوع عفونت های بیمارستانی با مقاومت چند دارویی بر حسب نوع میکروارگانیسم، نوع بخش بستری و نوع عفونت در بیماران بستری شده در بخش های مختلف بیمارستان بقیه الله الاعظم (عج) در طی یکسال می باشد.

روش کار: این مطالعه توصیفی مقطعی در مدت یکسال از ابتدای فروردین تا پایان اسفند ۱۳۸۴ در بیمارستان فوق تخصصی بقیه... (عج) انجام شد. بر اساس تعریف، بیمارانی که بدون هیچگونه علائم عفونت پذیرش شده و ۴۸ ساعت بعد از بستری دچار علائم عفونت شده بودند مورد مطالعه قرار گرفتند. جدا سازی باکتری ها طبق روش استاندارد باکتری شناسی انجام گردید. داده ها به وسیله بسته نرم افزاری SPSS14 و با استفاده از آزمون مجذور کای و ضریب کاپا تجزیه و تحلیل شدند و مقادیر P کمتر یا مساوی ۰/۰۵ به عنوان شاخص معنی دار بودن در نظر گرفته شد.

یافته ها: میزان شیوع عفونت بیمارستانی با مقاومت دارویی چندگانه ۳/۹ درصد محاسبه گردید. بیشترین عوامل عفونت های بیمارستانی با مقاومت چند دارویی در بخش ICU مشاهده گردید. بیشترین میکروارگانیسم های جدا شده به ترتیب شامل استافیلوکوکوس ارئوس (۳۹/۵٪) و سودوموناس آئروژینوزا (۲۰/۸٪) بود. همچنین بیشترین موارد این عفونت ها از نمونه های پنومونی (۴۱/۷٪) و زخم (۳۳/۸٪) جدا گردیدند.

نتیجه گیری: در این تحقیق میزان کلی شیوع عفونت بیمارستانی با مقاومت چند دارویی کمی کمتر از سایر گزارشات جهانی محاسبه گردید لیکن از نظر سنی، رده سنی بالای ۵۰ سال و از نظر بخش بیمارستانی، بخش ICU بیشترین فراوانی این نوع عفونت را دارا بودند که با نتایج حاصله از تحقیقات انجام شده دیگر همخوانی دارد. اقدامات لازم جهت شناخت، جلوگیری از انتشار، ریشه کنی و بررسی مقاومت ضد میکروبی این میکروارگانیسم ها امری ضروری می باشد.

واژگان کلیدی: عفونت بیمارستانی، عوامل باکتریائی، مقاومت چند دارویی

مقدمه

قابل انتقال در عوامل بیماری زا نسبت به آنتی بیوتیک ها تشدید شده است (۲). این عفونت ها به سختی درمان شده و گاهی منجر به مرگ بیماران گشته و خطری در حال افزایش محسوب می شوند که تقریباً تمام افراد بستری شده در بیمارستان ها را تهدید می کنند (۳). درمان عفونت های بیمارستانی با توجه به مقاومت اغلب سویه های میکروبی بسیار مشکل و به علت طولانی شدن زمان بستری بیماران، بسیار پرهزینه می باشد (۳ و ۴).

عفونت های بیمارستانی از علل شایع و مهم ناتوانی، افزایش طول مدت بستری، تحمیل و افزایش هزینه های بیمارستانی و بروز مخاطرات بهداشتی و مرگ و میر می باشند (۱). اگرچه تلاش های صورت گرفته در زمینه کنترل عفونت های بیمارستانی با موفقیت هایی همراه بوده است لیکن پیشرفت های اخیر در علوم پزشکی و انجام مداخلات پزشکی مکرر از جمله مصرف وسیع داروهای مهار کننده سیستم ایمنی و آنتی بیوتیک ها موجب افزایش افراد آسیب پذیر شده، که این امر با ایجاد مقاومت های